

INFO VOOR DE LESGEVER

WAT IS FATA URBANA

Het lespakket werd in opdracht van OPENDOEK ontwikkeld door Veerle Ernalsteen in samenwerking met het Huis van het Nederlands Brussel en werd mogelijk gemaakt met de ondersteuning van Fest (Federation for European Storytelling), Creative Europe en de Vlaamse Gemeenschap.

Het kwam tot stand in het kader van het Landjuweelfestival 2019 in Brussel. Het lespakket wil anderstalige Brusselse cursisten tijdens een voortraject kennis laten maken met vertelkunst. Tijdens het Landjuweel volgen enkele cursisten nog aanvullende workshops vertelkunst en brengen uiteindelijk hun verhaal op het podium van het Landjuweelfestival.

Dit lespakket wil via storytelling-technieken cursisten stimuleren om naar verhalen te luisteren, ervan te genieten en zelf te vertellen. Het reikt werkvormen en tips aan om verhalen naar boven te laten komen, verder uit te werken en ze zelf met smaak te brengen.

VOOR WIE IS HET LESMATERIAAL

Het lesmateriaal werd ontwikkeld voor Brusselse lesgevers die NT2-lessen geven in CVO en CBE. De oefeningen ontwikkelen vooral de vaardigheden luisteren en spreken. Bij sommige oefeningen wordt er een onderscheid gemaakt tussen BASIS en EXTRA.

Basis

oefeningen zijn bedoeld voor de lagere niveaus.

Extra

oefeningen zijn bedoeld voor de hogere niveaus.

TIPS

Veilige omgeving en spreekdurf stimuleren

Creëer een veilige klasomgeving waarin fouten maken mag en je veel positieve feedback geeft. Geef ook de moedertaal van de deelnemers een plaats want sommige verhalen zullen nauw verbonden zijn met hun moedertaal of hun land van herkomst.

Klasopstelling

Doorbreek de gewone gang van zaken: zet alle tafels aan de kant, laat iedereen rechtstaan, geef eens les op een andere plek,... Een andere klasopstelling geeft de cursisten alvast het gevoel dat er ruimte is voor creativiteit en zal deze ook stimuleren.

Groepssamenstelling

Denk na over de samenstelling van de groepen. Is er in elke groep iemand die extra vragen zal stellen indien nodig? Maak de groep niet te groot, zodanig dat iedereen aan het woord komt.

FATA URBANA

Lespakket

Moedig cursisten aan om iets te vertellen voor een grotere groep

Het vraagt heel wat moed van cursisten om voor een grote groep te spreken in een taal die niet hun moedertaal is. Moedig cursisten die het aandurven dan ook aan. Je kan bijvoorbeeld telkens nadat iemand iets verteld heeft, afsluiten met een groot applaus. Toon ook interesse voor de persoonlijke verhalen van cursisten, dat kan je doen door bijvragen te stellen of af en toe iets te parafraseren.

De leslijn is zo opgebouwd, dat er eerst gesproken wordt in de grote groep in een kring, daarna in kleine groepjes of paren, en tenslotte met vier of twee vooraan: er niet alleen staan maakt het ook weer iets makkelijker.

Neem je tijd

Het is belangrijk dat er tijd is voor de input van cursisten. Het voornaamste is dat zij hun verhalen kunnen vertellen, minder dat je alle oefeningen afwerkt. De oefeningen spreiden over meerdere lessen geeft cursisten meer kans om te wennen aan een voor sommigen misschien nieuwe manier van werken en vooral hun creativiteit de vrije loop te laten. Je cursisten zullen ongetwijfeld ook zelf veel inbrengen en het is belangrijk binnen dit thema om daar oog voor te hebben: zo krijgen ze voldoende tijd en inspiratie om uiteindelijk zelf een verhaal te vertellen.

Laat de verhalen verder leven. Niet dat het altijd hoeft, maar het is leuk om nadien nog iets met de verhalen van cursisten te doen zodat ze doorverteld worden. Enkele suggesties:

- Splits de verhalen op in meerdere delen en hang ze uit in de klas of in het schoolgebouw.
- Maak een blog waar je de verhalen publiceert.
- Neem de vertelrondes op en deel de audio's en/of video's in Google Drive, zo hebben de cursisten een blijvende herinnering.
- Bespreek met de plaatselijke bibliotheek of ze interesse hebben om de verhalen tentoon te stellen: www.brusselsebibliotheken.be
- Stuur een strafverhaal op naar een krant of tijdschrift. Wie weet willen ze het wel publiceren.
- ...

Bespreek samen in groep wat de mogelijkheden zijn en check ook zeker of cursisten het goed vinden dat hun verhalen door een breder publiek gelezen worden. Sommige verhalen zijn misschien heel persoonlijk of zien ze liever anoniem verschijnen.

FATA URBANA

Lespakket

LESMATERIAAL

Opbouw	Werkvormen	Klasfiches en bijlages
1. IJsbrekers	<ul style="list-style-type: none"> • 1, 2, 3 • Ik ook! 	
2. Inleiding: urban legends	<ul style="list-style-type: none"> • Impro: woord voor woord • Fantasie: een straat in Brussel 	
3. Eigen verhaal vertellen	<ul style="list-style-type: none"> • Elke naam heeft een verhaal • Stadsherinneringen + varianten • Spreekwoorden 	<ul style="list-style-type: none"> • Klasfiche: elke naam heeft een verhaal • Klasfiche: herinnering
4. Energizers	<ul style="list-style-type: none"> • Dit is geen... • Ra, ra, ra wat is het? • Fantasie: dieren uit de stad 	
5. Experimenteren met urban legends & Brusselse sproken 5.1 Energiser 5.2 Intro 5.3 Urban legends navertellen 5.4 Uitsmijter	<ul style="list-style-type: none"> • Waarheid of leugen? • Waar gebeurd of niet? • Verhaal in stukjes • Storyboard • Vertelkoord • It ain't what you say, it's the way you say it 	<ul style="list-style-type: none"> • Urban legends • Brusselse sproken
6. Bronnen en bibliografie		
7. Meer inspiratie		

1. IJSBREKERS

Kies één of meerdere van deze ijsbrekers om mee te beginnen.

1.1. 1,2,3

Basis

De hele groep zit in een kring. Iedereen telt om de beurt: de eerste zegt 1, de tweede 2, de derde 3, de vierde zegt 1, de vijfde 2, de zesde 3, enz.

Voeg nu iets toe voor de cursisten: wie straks '2' telt, klapt eenmaal in de handen. '1' en '3' doen niets behalve tellen.' Doe een ronde.

Spreek dan een andere beweging af voor '1', bv op een denkbeeldige bel duwen. Doe opnieuw een ronde: er is nu een beweging voor '1' en '2'.

Tot slot voeg je ook een beweging toe voor '3'. Doe deze laatste ronde een paar keer na elkaar en probeer het tempo op te drijven.

1.2. IK OOK!

De cursisten zitten op een stoel in een cirkel. De docent staat recht in het midden van de cirkel. Er is dus één stoel te weinig. De docent benoemt iets waar hij/zij van houdt, bijvoorbeeld: 'Ik hou van de zee'. Wie ook van de zee houdt, staat op, zegt "ik ook" en zoekt een andere plek in de kring om te gaan zitten. De laatste die rechtstaat en geen stoel meer heeft, gaat in het midden staan en moet een andere zin bedenken: bijvoorbeeld 'Ik hou van pizza'.

Tip: Geef onderwerpen aan die een beroep doen op alle zintuigen, dus niet alleen dingen die je kan zien maar ook horen, ruiken, proeven, voelen.

Basis

Reik als docent zelf alle woordenschat aan zodanig dat de cursisten zelf geen nieuwe woordenschat moeten bedenken. Jij blijft dan in het midden staan en zegt: 'ik hou van sneeuw', 'ik hou van de geur van munt', 'ik hou van het gevoel van zijde', ... De cursisten zijn dan de enigen die zich verplaatsen, jij verplaatst je niet. Zo krijgen ze de woordenschat passief aangereikt.

Deze oefening kan toegepast worden op allerlei nieuwe woordenschat en/of grammaticale constructies, zinsconstructies, ... 'Ik draag een zwarte broek.', 'Ik woon in ...', 'Ik keek gisteren naar De Kampioenen.', 'Ik vind dat ...', 'Ik wou dat...'

Extra

Bij een volgende keer dat jij als docent aan de beurt bent, kan je twee elementen introduceren. Bijvoorbeeld: 'Ik hou van sneeuw en sneeuwballen gooien in het park.' De cursisten geven vanaf dan ook twee elementen aan. Of introduceer een negatie 'Ik hou niet van spaghetti', 'Ik heb geen hond', 'Ik woon niet in de stad'.

2. INLEIDING: URBAN LEGENDS

Vertel aan de cursisten dat jullie verhalen gaan vertellen en naar verhalen gaan luisteren. Doe enkele oefeningen om de fantasie te prikkelen. Zoals een echte storyteller, mag je vertellen wat je wil en stop je in de verhalen iets persoonlijks of iets van de stad Brussel.

Tip: geef bij de oefeningen aan waarvoor ze dienen, bijvoorbeeld: fantasie, geheugen, opbouw, nadenken over de boodschap, nadenken over wat je wil vertellen en hoe,...

2.1. IMPRO: WOORD VOOR WOORD

Doe deze oefening eerst eens met de hele groep. Daarna kan je in kleinere groepjes werken.

Maak samen een verhaal: iedereen zegt om de beurt een woord. Alle woorden volgen elkaar op in de volgorde van een gewone zin. Zo doe je een paar rondes tot je een kort verhaal hebt. Sluit af met een moraal. Deze wordt op dezelfde manier gemaakt.

Bijvoorbeeld. Een - meisje - staat - in - de - winkel - om - een - brood - te - kopen. Ze - heeft - geen - geld - mee - omdat ...

Daag cursisten uit om voegwoorden te gebruiken: omdat, om, maar, zoals, want,...

2.2. FANTASIEOEFENING: EEN STRAAT IN BRUSSEL

Deze oefening lijkt op 'Ik ga op reis en neem mee...'. Samen fantaseer je over een straat in Brussel. 'Ik wandel in Brussel en ik zie...'. Wie aan de beurt is, herhaalt de vorige elementen en voegt er een nieuw beeld aan toe. De herhalingen hoeven niet letterlijk te zijn, de cursisten kunnen verder bouwen op elkaar en mogen de volgorde gerust veranderen. Kies voor een typische plek in Brussel zoals het frietkot 'Le Big Moustache', het Atomium, de Grote markt, ...

Elk element is én taal én beweging. De beweging bevordert het geheugen. Bij Le Big Moustache doe je bv het gebaar van een grote snor. Kies je voor het Atomium teken je met de handen je een grote bol in de lucht, een persoon met een ijsje likt er ook aan,.... Om dat te stimuleren kan je de oefening rechtstaand doen in plaats van zittend.

Motiveer cursisten om ook geuren en geluiden toe te voegen aan het verhaal. Dit komt later ook nog van pas, als cursisten hun eigen verhaal moeten vertellen. Variëren in zintuigen geeft een verhaal meteen meer diepgang.

Tip: moedig cursisten aan om hun verhaal visueel te ondersteunen door gebaren te gebruiken, dat bevordert het geheugen. Uitbeelden kan je stimuleren door de oefening rechtstaand te doen i.p.v. zittend.

3. EIGEN VERHAAL VERTELLEN

Laat cursisten nu hun eigen verhaal vertellen. Hieronder vind je enkele werkvormen waarmee je aan de slag kan. De fiches in bijlage zullen cursisten helpen opbouw in hun verhaal te brengen.

3.1. ELKE NAAM HEEFT EEN VERHAAL

Vertel je klas over je eigen (voor)naam. Geconcentreerd rond vier basisvragen:

- Hoe heet je? (geef al je voornamen indien je er meer hebt)
- Wie heeft je je naam/namen gegeven en waarom?
- Wat vind je van je naam? Wat vond je er vroeger van en nu?
- Welke betekenis heeft je naam? Is er een verhaal aan verbonden?

De cursisten bespreken eerst in kleine groepjes van 3 of 4 cursisten en vertellen aan elkaar wat ze allemaal weten over hun eigen naam. De klasfiche in bijlage kan dienen als leidraad.

Daarna vertellen ze over elkaars naam voor de hele groep. Ze vertellen dan in derde persoon.

Iedereen vertelt over de eigen naam alsof het een sprookje is. 'Er was eens ... een meisje dat twee namen had. Haar vader hield heel veel van haar. Zoveel dat hij haar de naam Soubira gaf. Zo heette zijn allereerste liefje. Zij was het mooiste meisje van het dorp. Maar de familie van kleine Soubira haar moeder was niet akkoord. Dus gaven ze haar een andere naam...'

3.2. STADSHERINNERINGEN NAAR BOVEN HALEN

De cursisten vertellen over iets wat ze meegemaakt hebben in Brussel.

Ter inspiratie:

- Eerste dag in Brussel/België, eerste schooldag, eerste sneeuw, eerste kus, ...
- Een verhaal dat lijkt op fictie/alsof het verzonnen is, maar toch echt gebeurd is.
- Een verhaal over iets dat je meemaakte en niet kon verklaren.
- Een onverwachte ontmoeting
- De dag dat ik ... oog in oog stond met gevaar/de duivel/ ...
- De dag dat ik ... iets verboden gedaan of niet gedaan heb.
- De dag dat ik mijn angst voor ... overwon.
- Mijn grootste geheim als kind.
- Een avontuur met mijn zus of broer
- Een emotiemoment met een dier.
- Ideeën die je had over België en die klopten/niet klopten. Bv. Belgische muizen zijn groter dan de muizen in Nigeria.
- ...

De cursisten vertellen deze herinneringen aan elkaar: kies tussen de twee onderstaande methodieken.

FATA URBANA

Lespakket

Methodiek 1: in kleine groepjes uitwisselen en er eentje uitkiezen

- cursisten zitten in groepjes van vier. Elk vertelt zijn/haar herinnering. De andere stellen bijkomende vragen: wie, wat, waar, wanneer,... en meer details.
- Elke groep kiest er eentje uit om te vertellen aan de grote groep. Het is niet noodzakelijk degene van wie het verhaal is die het vertelt in de grote groep.

Methodiek 2: in duo's wisselen van verhaal en er telkens iets nieuws aan toevoegen.

Deze manier van werken is organisatorisch iets complexer, maar levert vaak meer verhalen in de grote groep op.

- Stap 1: cursisten vertellen elkaar per twee hun verhaal.
- Stap 2: maak nieuwe duo's. Cursisten vertellen het verhaal van hun gesprekspartner uit stap 1, maar voegen een persoonlijk element uit hun leven toe (plaatsen het in hun eigen context, iets van zichzelf, meer details, ...).
- Stap 3: maak nog eens nieuwe duo's. Cursisten vertellen nog eens het verhaal van hun gesprekspartner uit stap 1 en voegen nu ook een emotie toe.

Daarna volgt telkens vertellen in de kring. Na elke herinnering applaudisseert iedereen.

Tips:

- *Verhalen brengen verhalen mee. Soms doet een herinnering iemand anders ergens aan denken. Geef dit in de mate van het mogelijke even de tijd.*
- *Benoem goede verteltechnieken bij de cursisten en moedig cursisten aan:*
 - *Gebruik pauzes*
 - *Verander van ritme*
 - *Maak oogcontact*
 - *Goede opbouw in het verhaal*
 - *Verrassende einde*
 - ...

3.3. SPREEKWOORDEN ALS INSPIRATIE

Kaartjes

Verzamel spreekwoorden uit diverse landen. Schrijf ze op aparte kaartjes met het land van herkomst erbij. Iedereen denkt individueel of in paren na over de betekenis en zoekt er een voorbeeld bij uit de realiteit, waar of verzonnen. Mogelijks kennen ze zelf een ander spreekwoord dat hetzelfde betekent. Wissel spreekwoorden, betekenis en voorbeelden met elkaar uit.

Extra Verzin een nieuw eigentijds stads spreekwoord met dezelfde betekenis.

Spreekwoordenkoord

Extra

Maak een koord met zeer diverse kleine voorwerpen eraan: veel voorwerpen en graag ook kleurrijk en aantrekkelijk. Bv een kat, auto, ster, balletje, sleutel, lamp, spijker, bloem, ...

Hang de koord met voorwerpen op. Verdeel de klas in groepjes. Iedere deelnemer kiest in gedachten een voorwerp uit dat voor hem of haar refereert aan een spreekwoord in de moedertaal of ander bekende taal. Ze denken aan een verhaal dat erbij past: een volksverhaal, een eigen belevenis, een verzonnen verhaal, ...

Iedereen wisselt zijn/haar spreekwoord en verhaal uit in de kleine groepjes. Bestaan er in de talen die de andere groepsleden kennen ook spreekwoorden voor hetzelfde?

Wissel per groep één spreekwoord, betekenis en verhaal uit in de grote groep.

4. ENERGIZERS

Na de pauze of na een langere oefening, kan je een energizer introduceren, een korte oefening om de concentratie en sfeer terug in de groep te brengen.

4.1. DIT IS GEEN...

Laat een voorwerp de ronde doen in de kring. Iedereen zegt op zijn beurt wat het voorwerp niet is: 'dit is geen koffie', 'dit is geen schoen', 'dit is geen balpen',...

Daag de cursisten in ronde 2 uit om minstens twee eigenschappen aan het voorwerp te geven. Bijvoorbeeld: 'Dit is geen blauwe kanarie. Dit is geen stuk chocoladetaart. Dit is geen koelkast met mayonaise in,...'

4.2. RARARA, WAT IS HET

Opdracht 1: Ik zie, ik zie wat jij niet ziet

Speel het spel 'Ik zie, ik zie wat jij niet ziet'. De docent start. Je neemt een voorwerp in de kamer in gedachten en beschrijft het met één of twee eigenschappen. Bijvoorbeeld: 'Het is rood en kan breken'.

De cursisten stellen nu om de beurt een vraag. Bijvoorbeeld: 'Is het rond? Is het groot? Ruikt het lekker?' Tot een cursist het juiste voorwerp kan raden: 'Is het een vaas?' De cursist die het voorwerp geraden heeft, mag nu zelf een voorwerp in de kamer kiezen en de anderen laten raden.

Opdracht 2: Raadsels oplossen: ra ra ra, wat ben ik?

De docent geeft enkele raadsels en de cursisten lossen die samen op. Probeer deze oefening gerust uit bij alle cursisten, ongeacht hun taalniveau. Je zal merken dat sommige mensen hier echt een brein voor hebben!

Bijvoorbeeld:

- Ik heb een hoofd maar ik praat niet. Ik heb vier poten maar ik loop niet. (een tafel)
- Wat gaat altijd omhoog maar nooit naar beneden? (je leeftijd)
- Wat kan je openen, maar niet sluiten? (een ei)
- Wat heeft eerst geen poten, daarna twee en dan vier? (een kikker)
- Wat spreekt alle talen van de wereld? (de echo; de liefde ...)
- Wanneer je mijn naam roept, ben ik verdwenen. (stilte)

4.3. FANTASIE: DIEREN UIT DE STAD

Maak kaartjes in drie verschillende kleuren:

- Op de gele kaarten schrijf je een **adjectief** dat betrekking kan hebben op een dier: gestreept, groot, bang, ...
- Op de groene kaarten schrijf je een **voorwerp of plaats** in de stad: plein, bus, metro, krant, boekentas, laars, ...

- Op alle blauwe kaarten schrijf je een **dier** dat in de stad voorkomt: parkiet, mus, vos, kat, luis, rat, ...

Iedere cursist krijgt van elke kleur een kaartje en legt de kaarten in volgorde. Zo krijg je de naam van een dier. Bijvoorbeeld 'de blazende tafelvlo'.

Vraag de cursisten om iets te vertellen over hun dier:

- Wat is de naam?
- Hoe ziet het eruit? Waar woont het?
- Wat eet het?
- Waar is het bang voor?
- Welke geluid maakt het: wanneer het dier rondloopt, wanneer het bang is, wanneer het verliefd is, ...?

Je kan samen met de cursisten nog meer vragen verzinnen.

5. EXPERIMENTEREN MET URBAN LEGENDS & BRUSSELE SPROKEN

In bijlage 5 vind je enkele hedendaagse Urban Legends en Brusselse sproken. Beide werden herschreven in duidelijk Nederlands.

Enkele jaren geleden werden er in Brussel sprookjes verzameld bij Brusselaars van diverse herkomst. Ze zijn door auteur Johan Reyniers en fotograaf Kurt Deruyter opgetekend in de kanaalzone. Ze verzamelden allerhande sproken, verhalen, mythes en legendes uit de mondelinge traditie bij verschillende culturen en gemeenschappen in Brussel. Johan Reyniers herwerkte ze zodat ze vlot voorgelezen kunnen worden. In totaal zijn er zo'n 52 dergelijke sproken neergeschreven. Bron: <https://sprokenbxl.wordpress.com/>

Je kunt natuurlijk ook zelf verhalen zoeken of verzamelen bij je eigen cursisten.

5.1. WAARHEID OF LEUGEN?

Cursisten en docent zitten in een kring. De docent vertelt 3 dingen over zichzelf. Twee dingen zijn waar, één ding is een leugen. De anderen raden welk van de 3 dingen een leugen/sprookje is. Daarna zijn de cursisten aan de beurt. Je kan deze ijsbreker klassikaal doen of in kleine groepjes.

5.2. INTRO

Waar gebeurd of niet?

Vertel een hedendaagse stadslegende (zie bijlage 5) en vraag aan je cursisten of het verhaal waar of niet waar gebeurd is.

Vraag aan de cursisten of ze dit soort verhalen kennen. Ze worden soms stadslegendes genoemd, soms broodjeaapverhalen, soms urban legends. Een urban legend is een verhaal dat de ronde doet. Ze zijn zogezegd echt gebeurd, maar de verteller heeft het zelf niet meegemaakt, maar heeft het verhaal gehoord van een vriend, die het dan ook weer heeft van een vriend,...

5.3. URBAN LEGENDS & BRUSSELE SPROKEN VERTELLEN

De cursisten zullen nu zelf een urban legend of Brussels sprookje navertellen.

Verhaal in STUKJES

Knip elke urban legend in twee stukken (of drie afhankelijk van de lengte van het verhaal). Geef elke cursist één stuk verhaal. De cursisten gaan rond en vertellen hun deel aan de anderen die ze tegen komen. Ze laten elkaar niet de teksten lezen, ze vertellen en zoeken zo hun partner.

Daarna gaan cursisten in duo aan de slag met hun verhaal. Hiervoor kan je verschillende werkvormen gebruiken:

Werkwijze 1: maak een STORYBOARD

Teken op het bord, met hulp van de cursisten, de opbouw van de door jou vertelde urban legend. Maak eerst een schema op het bord: wat gebeurt er eerst, en dan, en daarna?

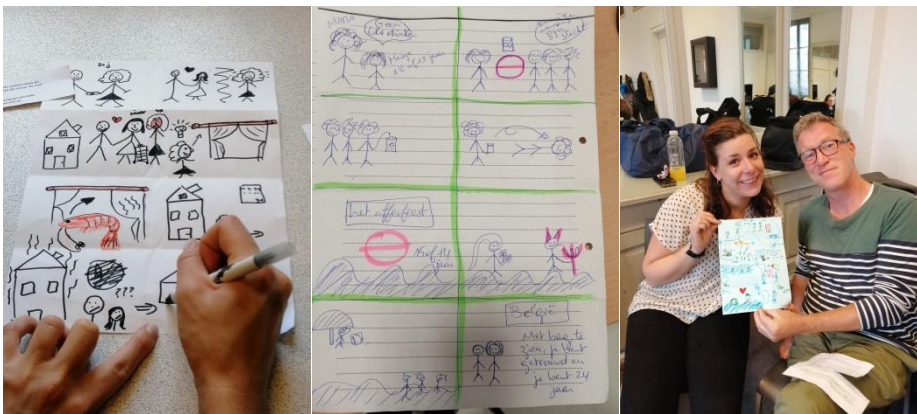
De cursisten vertellen en jij geeft het vertelde verhaal weer in eenvoudige tekeningen. Koppel regelmatig terug: Goed als ik dat zo teken? En dan? Wat gebeurde er dan?

Eens de tekening er staat, kan je de cursisten het verhaal klassikaal laten navertellen. Eenmaal getekend, laat je de cursisten het verhaal klassikaal navertellen.

Je kunt nog een stapje verder gaan en vragen hoe de personages zich voelen. De emoties kan je aanduiden in kleur. Spreek met de cursisten af welke kleur voor welke emotie staat.

Daarna maken de cursisten per twee een eigen storyboard van hun eigen urban legend of sprookje.

Werkwijze 2: maak een VERTELKOORD

Je kan het verhaal ook laten (her)vertellen met de hulp van een vertelkoord.

Verzamel een hoop fantasiemateriaal: kurken, plastieken blaadjes, nootjes, wol, stofjes, sponzen, pluimen, steentjes, suikerklontjes, bruin papier, ... Zorg voor veel variatie! Cursisten mogen ook zelf spullen zoeken die hen doen denken aan gebeurtenissen in het verhaal. Bv. Een stukje zilverpapier als spiegel of water. Voorzie ook dun touw.

- Iedereen kiest iets uit dat voor hem of haar te maken heeft met het door jou vertelde verhaal. Niet gaan knutselen, het doel is om creatief en associatief te denken, niet letterlijk.
- Doe een rondje: wat heb je gekozen en waaraan doet het je denken in het verhaal?
- Daarna gaat iedereen, afhankelijk van het gekozen voorwerp, in de chronologische volgorde staan van het verhaal. Overleggen en discussiëren horen er uiteraard bij.

Het touwtje vormt de draad van het verhaal ; daar worden alle voorwerpen in volgorde van het verhaal aan vastgebonden.

FATA URBANA

Lespakket

Daarna maken de cursisten per twee een eigen vertelkoord van hun eigen urban legend of sprookje.

Last but not least:

Ieder groepje vertelt het eigen verhaal aan de anderen. Iedere deelnemer doet een stukje.

5.4. UITSMIJTER: IT AIN'T WHAT YOU SAY, IT'S THE WAY THAT YOU SAY IT

Ga met de hele groep in een kring staan. Iedereen geeft één belangrijke zin uit zijn of haar deel van het verhaal. Iedereen in de kring herhaalt de zin. Stimuleer de cursisten om dit steeds op een andere manier te doen: boos, blij, traag, met een andere betekenis,... Zo komt er ook emotie in het verhaal en de beleving van het verhaal. Dit is een grappige oefening om iedereen nieuwsgierig te maken naar de verhalen die gaan verteld worden door de anderen. Maar ook als energizer tussendoor of als uitsmijter om je les af te sluiten. Een oefening die zorgt voor inspiratie en plezier.

FATA URBANA

Lespakket

6. BRONNEN & BIBLIOGRAPHIE

- [Http://www.sheherazade.eu/en/content/resources](http://www.sheherazade.eu/en/content/resources)
- [Http://www.kiddo.net/101799](http://www.kiddo.net/101799)
- <https://www.storyarts.org/>

- Masterclass Dovie Thomassen - Alden Biesen, april 2008
- Masterclass Jan Blake - Alden Biesen, april 2009
- Workshop Katrice Horsley - bij Fonkelvogel, Leuven, februari 2013
- Werksessie voor leraren in opleiding door Kamini Ramachandran - Alden Biesen, april 2014
- Masterclass, Peter Chand, Alden Biesen, april 2018.
- Spreekwoordenkoord: naar een spreekwoordenkoord uit Kongo, tentoongesteld in het Afrikamuseum, Tervuren. Idee: Veerle Ernalsteen

7. MEER INSPIRATIE VOOR BRUSSELSE VERHALEN

- Een blog met verhalen in de vorm van ervaringen, bedenkingen, recensies door mensen met een passie voor Brussel: www.brusselblogt.be
- Opmerkelijke en vaak grappige verhalen uit Brussel op deze Brusselse nieuwswebsite: www.bruzz.be (topic: “Awel merci”)
- Databank met getuigenissen en verhalen van “Brussel behoort ons toe”: <http://www.bna-bbot.be/dut/database/de-database/>
- Markante verhalen over Brussels culinair erfgoed: <http://www.erfgoedcelbrussel.be/nl/themas/smaken-van-brussel/verhalen-met-grain-1>
- Hallo micro: een podcast met persoonlijke verhalen uit Vlaanderen en Brussel: <http://www.fmdo.be/hallomicro>

8. COLOFON

Het lespakket werd in opdracht van OPENDOEK ontwikkeld door Veerle Ernalsteen in samenwerking met het Huis van het Nederlands Brussel en werd mogelijk gemaakt met de ondersteuning van Fest (Federation for European Storytelling), Creative Europe en de Vlaamse Gemeenschap.

